

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 21 maja 2025 r.

WRPS-VI.431.2.9.2025.XX

Pani

Xxxxxx Xxxxxxx

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Domanicach

Domanice 52

08-113 Domanice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na rok 2025, kontrolująca Xxxxxxx Xxxxxxx – starszy inspektor wojewódzki, posiadająca upoważnienie Wojewody Mazowieckiego³, przeprowadziła w okresie od 25 lutego do 11 marca 2025 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Domanicach⁴.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁵ w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz realizacji obowiązków organu właściwego wierzyciela.

Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2023 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 25 lutego 2025 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli, określając zakres i termin jej przeprowadzenia.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 z późn. zm).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Upoważnienie Wojewody Mazowieckiego nr xxxxx z xxxxx r.

⁴ Dalej GOPS, Ośrodek, jednostka kontrolowana.

⁵ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 z późn. zm.) – dalej ustawa, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kontakt:

telefon: (+48) 22 695 71 00

adres e-mail: wrps@mazowieckie.pl

strona www: www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Adresy do doręczeń:

plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

ePUAP: /t6j4ljd68r/skrytka

e-doręczenia: AE:PL-96129-72086-CJUWV-29

Niniejszym przekazuję Pani **wystąpienie pokontrolne**.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo nieprawidłowości ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Domanicach w zakresie organizacji zadania, w przedmiocie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w zakresie realizacji obowiązków wobec dłużnika alimentacyjnego jako organ właściwy wierzyciela.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej od 24 lipca 2019 r.⁶ jest Pani XXXXXX XXXXXX, zatrudniona na tym stanowisku w pełnym wymiarze czasu pracy.

Obsługę finansowo-księgową prowadzi Pani XXXXXX XXXXXX – główny księgowy, zatrudniona na tym stanowisku od 30 stycznia 2015 r. na umowę o pracę, na $\frac{3}{4}$ etatu.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania jednostki kontrolowanej określa regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem⁷ Kierownika GOPS z XXXXXX r. (zmiany wprowadzono Zarządzeniami⁸ z XXXXXX r. i z XXXXXXXX r.). W regulaminie w rozdziale III dotyczącym struktury organizacyjnej w § 6 ust. 2 pkt 3 wyodrębniono stanowisko referenta, którego zadania określono w rozdziale IV § 10 ust. 1, w tym także zadania dotyczące realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Według sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu pracowników⁹, zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie podlegającym kontroli realizowały niżej wymienione osoby:

1. Pani XXXXXX XXXXXX – Kierownik GOPS – posiadająca upoważnienie¹⁰ Wójta Gminy Domanice wydane 31 grudnia 2024 r., na podstawie art. 8b, 8c w związku z art. 8a ust. 1, art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji,
 - prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji,

⁶ Zarządzenie nr XXXX Wójta Gminy Domanice z dnia XXXXXX r. w sprawie powołania Kierownika GOPS w Domanicach.

⁷ Zarządzenie nr XXXXX Kierownika GOPS w Domanicach z dnia XXXXXXXX r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego GOPS w Domanicach.

⁸ Zarządzenia nr XXXXX z XXXXXX r. i XXXXX r. Kierownika GOPS w Domanicach.

⁹ Wykaz pracowników realizujących w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

¹⁰ Zarządzenie nr XXXX Wójta Gminy Domanice z dnia XXXXXX r.

- przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

W okresie podlegającym kontroli, tj. od 1 lipca 2023 r. do 30 grudnia 2024 r. Pani Kierownik posiadała również wielozadaniowe upoważnienie¹¹ Wójta Gminy Domanice, w tym wydane na podstawie art. 8b, art. 12 ust. 2 oraz art. 41 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, „zaliczek alimentacyjnych” oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań oraz wydawania w tych sprawach decyzji, które zostało wycofane z obiegu prawnego. W podstawie prawnej powyższego upoważnienia wskazano art. 41 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów niemający zastosowania do udzielania upoważnień na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przytoczony w upoważnieniu zapis „zaliczek alimentacyjnych”, który nie zawiera się w art. 12 ust. 2 ustawy spowodował, że treść upoważnienia była niezgodna z terminologią zawartą w cytowanym przepisie. Pismem z 1 czerwca 2022 r. znak: XXXXXXXX Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania upoważnień do realizacji m.in. funduszu alimentacyjnego, wskazując prawidłową podstawę prawną oraz treść i zobowiązując do weryfikacji udzielonych upoważnień w zakresie wskazanym w piśmie, czego jednostka do dnia 30 grudnia 2024 r. nie dopełniła.

Ponadto od 1 grudnia 2021 r., stosownie do przepisu art. 8c ustawy, osoby realizujące w gminach zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów powinny posiadać upoważnienie do podejmowania czynności, o których stanowi art. 8a ust. 1 ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 grudnia 2021 r., o czym także powyższym pismem Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przypomniał wszystkim gminom. Mimo to, do 30 grudnia 2024 r. Kierownik nie posiadała upoważnienia do realizacji zadań związanych z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach

¹¹Zarządzenie nr xxxxx Wójta Gminy Domanice z dnia xxxxx r.

dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz zamieszczaniem w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

2. Pani XXXXXX XXXXXX – główny księgowy, zatrudniona na tym stanowisku od 30 stycznia 2015 r. Od 4 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2023 r. realizująca w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Od 2 stycznia 2024 r. pełny etat głównego księgowego został zmniejszony do $\frac{3}{4}$ a realizacja zadań związanych z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wykonywana jest przez Panią XXXXX tylko w przypadku nieobecności pracownika merytorycznego, co zostało określone w jej zakresie czynności. Posiadająca upoważnienie¹² Wójta Gminy Domanice wydane na podstawie art. 8b, 8c w związku z art. 8a ust. 1, art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, udzielone na pisemny wniosek Kierownika Ośrodka do:
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji,
 - prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji,
 - przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy;
 - zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.
3. Pani XXXXXX XXXXXX – zatrudniona w Ośrodku od 4 grudnia 2018 r. na umowę o pracę na $\frac{1}{2}$ etatu na stanowisku pracownika socjalnego oraz na $\frac{1}{2}$ etatu na stanowisku referenta, realizująca kontrolowane zadanie od 2 stycznia 2024 r., posiadająca upoważnienie¹³ Wójta Gminy Domanice wydane na podstawie art. 8b, 8c w związku z art. 8a ust. 1, art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, udzielone na pisemny wniosek Kierownika Ośrodka do:

¹² Zarządzenie nr XXXXX Wójta Gminy Domanice z dnia XXXXXX r.

¹³ Zarządzenie nr XXXXXX Wójta Gminy Domanice z XXXXXX r.

zapewniającej całodobowe utrzymanie ani osoby uprawnionej, która zawarła związek małżeński.

Postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo wszczynano na wniosek, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy. W 2 skontrolowanych sprawach wniosek został złożony przez osobę uprawnioną do alimentów, w 11 sprawach przez rodzica małoletniej osoby uprawnionej. Wszystkie wnioski zostały złożone w formie papierowej, w terminach określonych w art. 20 ust. 3-7 ustawy. Zostały opatrzone datą wpływu, parafką osoby przyjmującej wniosek oraz numerem z rejestru wniosków. Złożone wnioski zawierały informacje określone w art. 15 ust. 3 ustawy oraz w § 2 pkt 1-8 rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lipca 2023 r.²⁰. Do wniosków dotyczących ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcy dołączyli wszystkie wymagane prawem zaświadczenia, oświadczenia lub inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń.

Do wniosków dołączono oświadczenia wnioskodawców o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, stosowanie do treści art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy. We wszystkich 13²¹ sprawach ww. oświadczenia zostały nieprawidłowo wypełnione, ponieważ nie wskazano w nich wszystkich osób zobowiązanych do alimentacji względem osoby uprawnionej, czyli dziadków osoby uprawnionej zarówno ze strony rodzica zobowiązanego do alimentacji, jak i drugiego rodzica. W powyższych sprawach należało na podstawie § 7 rozporządzenia wykonawczego do ustawy wezwać pisemnie wnioskodawców do uzupełnienia nieprawidłowo wypełnionego wniosku i poprawienia oświadczeń w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. W sytuacji niezastosowania się do wezwania wnioski należało pozostawić bez rozpatrzenia.

Niezależnie od dokumentów dołączonych przez wnioskodawców, jednostka kontrolowana zgodnie z art. 15a ust. 1 ustawy, samodzielnie pozyskiwała informacje o wysokości dochodów, wysokości składki na ubezpieczenia społeczne, należnych podatków i przysługujących zwrotów (e-Podatki) wnioskodawców oraz członków ich rodzin, jak również wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne (ZUS), co jest niezbędne przy ustalaniu wysokości dochodów rodziny. Ponadto Ośrodek weryfikował dane wnioskodawcy oraz członków ich rodzin w rejestrze PESEL, CBB, MEN, KRUS, CEIDG w zależności od sprawy.

²⁰ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 1341).

²¹ Oświadczenie: XX z xxxxx r., XX z xxxxx r., XX z xxxxxx r., XX z xxxxx r., XX z xxxxx r., XX-X z xxxxxx r., XX z xxxxx r., XX-X z xxxxxx r., XX z xxxxx r., XX z xxxxx r., XX z xxxxxx r., XX z xxxxx r., XX z xxxxxx r.

Natomiast nie pozyskał danych w 5²² na 13 skontrolowanych spraw, informacji o prawie do opieki zdrowotnej w NFZ oraz w 1²³ sprawie nie zweryfikował w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN) orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zgodnie z art. 15a ust. 1 ustawy, organ właściwy wierzyciela ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z rejestrów publicznych informacji o prawie do opieki zdrowotnej, o którym mowa w pkt 2 cyt. przepisu oraz informacji o legitymowaniu się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z pkt 5 cyt. przepisu ustawy. Nie zweryfikowano również w 1²⁴ sprawie informacji o orzeczeniu w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN) w przypadku posiadania przez dziecko orzeczenia o niepełnosprawności. W sytuacji dostarczenia przez stronę dokumentów dotyczących posiadania orzeczenia, należy je każdorazowo weryfikować w dostępnych systemach.

Prawo do świadczeń przyznawano osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Kwoty świadczeń w okresie świadczeniowym 2023/2024 przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. W okresie świadczeniowym 2024/2025 po zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przyznawano świadczenia w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 1000 zł. Świadczenia przyznano w 11 sprawach na osobę uprawnioną do ukończenia przez nią 18 roku życia oraz w 2 sprawach na osobę uprawnioną powyżej 18 roku życia, z tym, że w jednym²⁵ przypadku – uczącej się w szkole a w drugim²⁶ przypadku – posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prawo do świadczeń ustalano począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek wraz z dokumentacją, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego, tj. od 1 października danego roku do 30 września roku następnego. W 11 sprawach prawo ustalono na cały okres świadczeniowy, natomiast w 2²⁷ sprawach na okres krótszy niż świadczeniowy, tj. od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do jednostki kontrolowanej z tym, że w ostatnim przypadku przyznanie świadczeń nastąpiło od 1 listopada 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. W tej sprawie przyznanie świadczeń do 30 czerwca 2024 r. było nieuzasadnione, ponieważ osoba uprawniona powyżej 18 roku życia dostarczyła

²² Sprawy zakończone decyzjami nr: xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxxx r.

²³ Sprawa zakończona decyzją nr: xxxxxx z xxxxx r.

²⁴ Sprawa zakończona decyzją nr: xxxxxx z xxxxx r.

²⁵ Sprawa zakończona decyzją nr: xxxxx z xxxxx r.

²⁶ Sprawa zakończona decyzją nr: xxxxxx z xxxxx r.

²⁷ Sprawy zakończone decyzjami nr: xxxxxx z xxxxxx r., xxxxxx z xxxxxx r.

zaświadczenie ze szkoły o kontynuowaniu nauki, w którym ukończenie szkoły następowało w kwietniu 2024 r. Podczas kontroli referent dokonał weryfikacji w systemie MEN daty zakończenia nauki, którą określono na 31 stycznia 2024 r. W związku z rozbieżnością w datach Ośrodek wystąpił z pismem do szkoły z prośbą o wskazanie daty zakończenia nauki. W odpowiedzi²⁸ poinformowano, że w roku szkolnym 2023/2024 świadczeniobiorczyni była słuchaczką w systemie zaocznym, zdała obowiązkowe egzaminy oraz z dniem 26 kwietnia 2024 r. ukończyła szkołę. Ponadto w zaświadczeniu wskazano, że rok szkolny 2023/2024 rozpoczął się 1 września 2023 r. a zakończył 31 sierpnia 2024 r.

Zgodnie z art. 94 Prawo oświatowe rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy – z dniem 31 sierpnia następnego roku. Ustawa nie zawiera żadnych wyjątków, więc absolwent, który odebrał świadectwo wcześniej, tj. przed 31 sierpnia 2024 r., status ucznia zachowywał do 31 sierpnia 2024 r. W tym przypadku świadczenia należało przyznać zatem do 31 sierpnia 2024 r.

W związku z powyższym za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r. powstała niedopłata świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1000 zł., tj. po 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawano osobom uprawnionym, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał miesięcznie kwoty 1209 zł.

W ¹²⁹ skontrolowanej sprawie, dochód rodziny przekroczył wskazaną kwotę, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zatem świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały w wysokości różnicy między kwotą świadczenia przysługującą danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie, tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

Ustalono, że dochody rodzin w przeliczeniu na jednego członka rodziny wyliczano w sposób prawidłowy w oparciu o właściwy rok bazowy z uwzględnieniem dochodów uzyskanych, utraconych, wysokości należnych podatków, ulg na dzieci, składek oraz innych dochodów niepodlegających opodatkowaniu, w tym w 2 sprawach dochodów z alimentów świadczonych przez dziadków osoby uprawnionej.

Wszystkie badane sprawy załatwiano terminowo (poza 1 przypadkiem opisanym powyżej), licząc od dnia złożenia wniosku do dnia wydania decyzji administracyjnej zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy oraz art. 35 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego³⁰ (dalej k.p.a.).

²⁸ Odpowiedź nr xxxxxx z xxxxxx r.

²⁹ Sprawa zakończona decyzją nr: xxxxxx z xxxxxx r.

³⁰ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572).

W ³¹ sprawie, w której świadczenie zostało przyznane z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” prawidłowo obliczono dochód rodziny. Wyliczając dochód członków rodziny wzięto pod uwagę dochody z roku bazowego oraz dochody utracone i uzyskane. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego prawidłowo przyznano w wysokości różnicy między kwotą świadczenia przysługującego osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 9 ust. 2a ustawy. Przyznana z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” kwota świadczenia nie była niższa niż 100 zł. W sentencji decyzji przyznającej świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” zawarto wyłącznie informację o kwocie przysługującego świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a i 2b ustawy. Informację o przysługujących pełnych kwotach świadczenia zawarto w uzasadnieniu decyzji. Uzasadnienie decyzji nie może zastąpić rozstrzygnięcia, nie wolno domniemywać z uzasadnienia, ponieważ o sposobie rozstrzygnięcia sprawy decyduje sentencja. W skontrolowanych przypadkach należało zatem w sentencji decyzji orzec o przysługujących pełnych kwotach świadczenia, a następnie w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego, na podstawie art. 9 ust. 2a i 2b ustawy ustalić przysługującą do wypłaty kwotę świadczenia w wysokości różnicy pomiędzy łączną kwotą przysługującego świadczenia a kwotą, o którą przekroczony został dochód rodziny. Niezależnie od powyższego w uzasadnieniu decyzji zawarto czytelny i przejrzysty sposób wyliczenia dochodu oraz kwot przekroczenia kryterium dochodowego.

W 2 sprawach jednostka kontrolowana wydała decyzje zmieniające. W jednej³² sprawie w trakcie trwania okresu świadczeniowego nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej rodziny poprzez uzyskanie dochodu (podjęcie zatrudnienia), która spowodowała, że osobom uprawnionym, mającym dotychczas przyznane świadczenia w pełnej wysokości, należało przyznać świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W sentencji tej decyzji nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie w ten sposób, że orzeczono o zmianie decyzji nr (...) z dnia (...) poprzez wstrzymanie świadczeń a następnie przyznanie prawa do świadczeń w obniżonej wysokości. Decyzja zmieniająca, w tym przypadku powinna orzekać wyłącznie o zmianie wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wstrzymanie świadczeń występuje tylko w przypadkach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy i jest czynnością materialno-techniczną, która nie występuje w trybie decyzyjnym. Zmiana wysokości dochodu, która wpływa na wysokość świadczeń powinna kończyć postępowanie zmianą decyzji pierwotnej. W powyższej sprawie należało zatem zmienić decyzję pierwotną i ograniczyć się wyłącznie do zapisu „zmienić decyzję nr (...) z dnia (....) w części dotyczącej (...)” z pominięciem zapisu o wstrzymaniu świadczenia.

³¹ Sprawa zakończona decyzją nr: xxxxxx z xxxxxx r.

³² Sprawa zakończona decyzją zmieniającą nr: xxxxx z xxxxxx r.

W drugiej³³ sprawie w okresie świadczeniowym 2024/2025 Ośrodek podwyższył kwotę świadczenia do 800 zł z uwagi na podwyższenie maksymalnej kwoty przysługującego świadczenia z funduszu alimentacyjnego, stosownie do zmiany art. 10 ust.1 ustawy. Decyzja w tym zakresie została wydana 17 grudnia 2024 r. z wyrównaniem za okres od 1 października 2024 r.

W skontrolowanych sprawach w okresie 2024/2025 wydano 1³⁴ decyzję odmowną, ponieważ przekroczenie dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie było wyższe niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługująca danej osobie uprawnionej, co oznaczało, że nie mogła zostać zastosowana zasada „złotówka za złotówkę”.

W okresie świadczeniowym 2023/2024 Ośrodek przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na cały okres świadczeniowy. Składając wniosek na okres świadczeniowy 2024/2025 wnioskodawca dostarczył również dokumenty potwierdzające podjęcie zatrudnienia od czerwca 2024 r. Ośrodek ustalił, że świadczenia za dwa miesiące, tj. za sierpień i wrzesień 2024 r. nie przysługują. Na tej podstawie wydał decyzję³⁵ w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W decyzji prawidłowo ustalono okres i kwotę świadczenia podlegającą zwrotowi oraz pouczone, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z odsetkami ustawowymi, jednakże decyzja nie zawierała uzasadnienia prawnego. W myśl art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie prawne decyzji powinno w szczególności zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa, powinno stanowić powołanie zastosowanych w podstawie prawnej decyzji przepisów prawa materialnego w kontekście ustalonego stanu faktycznego, czego efektem jest rozstrzygnięcie. W decyzji tej nie powołano się na przepisy regulujące wysokość zwrotu odsetek za opóźnienia, o czym stanowi art. 23 ust. 1b i art. 7 ustawy oraz strona nie została poinformowana, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o czym mowa w art. 23 ust. 6 ustawy.

Strona dokonała zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, których wysokość została ustalona na dzień dokonania spłaty.

15 decyzji na 16 skontrolowanych zawierało elementy określone w art. 107 k.p.a. (poza 1 decyzją opisaną powyżej niezawierającą uzasadnienia prawnego), takie jak: oznaczenie organu właściwego, tj. Wójta Gminy Domanice, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne oraz prawne, pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Decyzje zawierały w pouczeniu

³³ Sprawa zakończona decyzją zmieniającą nr: xxxxxx z xxxxx r.

³⁴ Decyzja odmowna nr: xxxxxx z xxxxxx r.

³⁵ Decyzja w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nr: xxxxxx z xxxxxx r.

Ponadto analiza badanych decyzji wykazała, że w 13³⁷ na 16 poddanych analizie decyzjach administracyjnych, stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców. Zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o osobie uprawnionej – oznacza to osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. W myśl powyższego, świadczenia powinny zostać przyznane dziecku, które dopóki jest niepełnoletnie, reprezentowane jest przez rodzica jako przedstawiciela ustawowego. Skoro, zatem rodzic składa wniosek o świadczenie alimentacyjne, to składa go w imieniu i na rzecz dziecka, a nie we własnym imieniu. W takim przypadku stroną postępowania i adresatem decyzji powinno być dziecko z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, któremu należy doręczyć decyzję i do jego rąk wypłacić świadczenie przysługujące dziecku.

Skontrolowane decyzje doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

³⁶ Decyzja odmowna nr: xxxxxx z xxxxx r.

³⁸ Decyzje przyznające nr: xxxxxx z xxxxxx r., xxxxxx z xxxxxx r.

11

świadczeń w innym dniu niż do 15-go była zatem niezgodna z terminem określonym w decyzjach. Wypłatę realizowano zgodnie z dyspozycją wnioskodawców, tj. przelewami bankowymi na wskazane konta bankowe. W decyzji zmieniającej wydanej w związku z podwyższeniem maksymalnej kwoty świadczeń z funduszu alimentacyjnego poinformowano, że do końca grudnia 2024 r. nastąpi wyrównanie wypłaty za okres od 1 października 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Wyrównania dokonano 20 grudnia 2024 r., o czym poinformowano komornika sądowego.

Z analizy kart zrealizowanych wypłat wynika, że świadczenia wypłacono w terminie określonym w pisemnej informacji przekazywanej do organów egzekucyjnych tj. poinformowano, że termin wypłaty jest ustalony na 15 dnia każdego miesiąca, chyba że 15 dzień wypadnie w dzień wolny od pracy, wówczas świadczenia zostaną wypłacone w ostatnim dniu roboczym przed tym dniem. Informacje o terminie wypłaty świadczeń powinny być przekazywane organowi egzekucyjnemu precyzyjnie, tj. ze wskazaniem konkretnej daty. Obowiązkiem organu egzekucyjnego nie jest weryfikowanie czy 15 dzień miesiąca wypada w dzień wolny od pracy czy nie. Obowiązkiem Ośrodka jest dołączenie do wniosku o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego informacji o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach, o czym mowa w art. 27 ust. 8 pkt. 2 ustawy.

III. Prawdliwość realizacji obowiązków wobec dłużnika alimentacyjnego jako organ właściwy wierzyciela

Kontroli poddano wszystkie akta spraw 13 dłużników alimentacyjnych odpowiednio do skontrolowanych spraw w przedmiocie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Analiza dokumentacji wykazała, że we wszystkich sprawach Ośrodek był organem właściwym wierzyciela.

Działając jako organ właściwy wierzyciela w 12⁴⁰ na 13 spraw przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobom uprawnionym, a także informacje o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa. W 1⁴¹ przypadku Ośrodek nie poinformował dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, w sprawie tej nie realizował obowiązku organu właściwego wierzyciela wynikającego z art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3

⁴⁰ Informacja dla dłużnika nr: xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r.

⁴¹ Decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego nr: xxxxx z xxxxxx r.

ustawy. W 1⁴² sprawie wydając decyzję odmowną również przekazał dłużnikowi alimentacyjnemu informację o odmowie przyznania świadczenia oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, co jest niezgodne z art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy. Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu powyższe informacje w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, natomiast w sytuacji odmowy przyznania świadczeń nie zachodzi przesłanka do realizacji art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy.

W 11⁴³ sprawach, w tym także w 1⁴⁴ sprawie, w której odmówiono przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na 13 skontrolowanych Ośrodek przekazywał organowi właściwemu dłużnika ww. informacje, o których mowa w art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy oraz występował do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W przypadku odmowy przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego nieuzasadnione jest przekazywanie informacji o jej odmowie na podstawie art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy oraz występowanie do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy.

W 2⁴⁵ sprawach Ośrodek nie realizował obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy nie przekazując organowi właściwemu dłużnika informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa oraz obowiązku wynikającego z przepisu art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy, tj. występowania do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne Ośrodek w 8⁴⁶ sprawach kierował wnioski o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego. Do wniosków dołączono wymagane w art. 27 ust. 8 ustawy dokumenty. W 4⁴⁷ sprawach nie skierował wniosku o przyłączenie się do egzekucji, ale mimo to przekazał do komornika ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz informację o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wobec powyższego w tych sprawach zaniechano realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 27 ust. 3a ustawa.

W okresie świadczeniowym 2023/2024 podejmowane działania prowadzono terminowo.

⁴² Sprawa zakończona decyzją odmowną nr: xxxxx z xxxxxx r.

⁴³ Informacja dla OWD o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań oraz wniosek o podjęcie działań nr: xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r.

⁴⁴ Sprawa zakończona decyzją odmowną nr: xxxxxx z xxxxxx r.

⁴⁵ Sprawa zakończona decyzją przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego nr: xxxxxx z xxxxxx r. oraz sprawa, w której przekazano informację dłużnikowi nr: xxxxxx z xxxxxx r.

⁴⁶ Wnioski o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego nr: xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r.

⁴⁷ Informacje przekazywane komornikowi sądowemu nr: xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r., xxxxxx z xxxxx r.

W okresie świadczeniowym 2024/2025 informacje przekazywane dłużnikom alimentacyjnym oraz organom właściwym dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wnioski kierowane do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w 4 sprawach skierowane zostały 10 grudnia 2024 r., pomimo, że decyzje przyznające świadczenia wydane były w październiku 2024 r. Powyższe działania podjęto z opóźnieniem. Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawę bez zbędnej zwłoki.

Natomiast wnioski o przyłączenie się do egzekucji oraz informacje o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowane były terminowo.

Wszystkie prowadzone działania dokumentowane były prawidłowo (oprócz 1 sprawy opisanej powyżej, w której odmówiono przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego). Każdorazowo Ośrodek przekazywał korespondencję do organów właściwych dłużnika listem poleconym za pośrednictwem operatora pocztowego lub w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu dziedzinnego poprzez platformę Empatia.

Z wydruku⁴⁸ z systemu dotyczącego eksportu danych wynika, że we wszystkich sprawach organ właściwy tylko w grudniu 2023 r. przekazał informację o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, na podstawie art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy do wszystkich biur wymienionych w wykazie opublikowanym na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju i Technologii⁴⁹. W październiku 2023 r. Ośrodek nie przekazał informacji do Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. i ERIF Biura Informacji Gospodarczej S.A. w pozostałych miesiącach informacje do tych Biur przekazywano cyklicznie, tj. raz w miesiącu. Natomiast w listopadzie 2023 r. nie przekazano informacji do Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A i Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A, natomiast od stycznia 2024 r. do lutego 2025 r. informacja nie była przekazywana do Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A oraz od kwietnia 2024 r. do lutego 2025 r. – do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.

We wszystkich sprawach komornik prowadził egzekucję alimentów, dlatego też Ośrodek nie zamieszczał w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy.

⁴⁸ Wydruk z systemu dotyczący eksportu danych na dzień xxxxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxx r., xxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxxxx r., xxxxxx r., xxxxxx r.

⁴⁹ link: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>

Z pisemnych wyjaśnień⁵⁰ złożonych przez Kierownika wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach:

- nie wytaczał powództwa na rzecz obywateli w prowadzonych sprawach, stosownie do przepisu art. 7 ustawy „z uwagi na stan zdrowia, wiek oraz niskie dochody z tytułu rent lub emerytur”. Wyjaśnienie udzielone w tym zakresie nie może zostać uwzględnione, ponieważ oświadczenia o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji zostały wypełnione nieprawidłowo i nie zawierały informacji o stanie zdrowia i niskich dochodach.
- nie przekazywał organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne informacji istotnych dla skuteczności egzekucji, w związku z art. 3 ust. 7 ustawy, ponieważ „nie było takiej potrzeby”,
- nie informował sądu o przypadkach bezczynności lub wszelkich przejawach opieszałości organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu, stosownie do art. 3 ust. 8 ustawy, ponieważ „nie było takich przesłanek”,
- nie umarzał dłużnikom należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o art. 30 ust. 2 ustawy „ponieważ nie wpłynęły do GOPS takie wnioski”.

W wyniku kontroli **stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:**

1. W podstawie prawnej upoważnienia udzielonego Kierownikowi Ośrodka obowiązującego w okresie kontroli, tj. od 1 lipca 2023 r. do 30 grudnia 2024 r. wskazano niemający zastosowania przepis art. 41 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz w treści dodano zapis „zaliczek alimentacyjnych”, który nie zawierał się w art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
2. Kierownik Ośrodka w kontrolowanym okresie, tj. od 1 lipca 2023 r. do 30 grudnia 2024 r. nie posiadał upoważnienia wydanego na podstawie art. 8c w związku z realizacją obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.
3. 13 oświadczeń o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, zostało wypełnionych

⁵⁰ Pisemne wyjaśnienia Kierownika GOPS w Domanicach z dnia xxxxxx r.

- nieprawidłowo, ponieważ nie wskazano w nich wszystkich osób zobowiązanych do alimentacji względem osoby uprawnionej. Organ nie wezwał wnioskodawców do poprawienia ww. oświadczeń pod rygorem pozostawienia wniosków bez rozpatrzenia.
4. W 5 sprawach nie pozyskano z NFZ informacji o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej oraz w 1 sprawie nie zweryfikowano w EKSMOoN orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności.
 5. W 1 decyzji przyznającej osobie uprawnionej powyżej 18 roku życia uczącej się w szkole nieprawidłowo przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego do 30 czerwca 2024 r. zamiast do 31 sierpnia 2024 r. i w związku tym powstała niedopłata świadczeń należnych za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r. w łącznej kwocie 1000 zł, tj. po 500 zł za miesięcznie.
 6. W sentencji 1 decyzji przyznającej świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” informację o kwocie przysługującego świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a i 2b ustawy zawarto w uzasadnieniu decyzji a nie jej rozstrzygnięciu.
 7. W sentencji 1 decyzji zmieniającej nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie poprzez wstrzymanie świadczeń a następnie ich przyznanie, zamiast ograniczyć się do zapisu „zmienić decyzję nr (...) z dnia (...) w części dotyczącej (...)” i pominięciu zapisu o wstrzymaniu świadczeń.
 8. Jednej decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń nie uzasadniono prawnie, co jest niezgodne z art. 107 § 3 k.p.a.
 9. W decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń nie powołano przepisów regulujących wysokość zwrotu odsetek za opóźnienia, o czym stanowi art. 23 ust. 1b i art. 7 ustawy oraz nie poinformowano, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o czym mowa w art. 23 ust. 6 ustawy.
 10. W 1 decyzji odmownej bezzasadnie pouczano o konieczności zgłaszania przez osobę uprawnioną lub jej przedstawiciela ustawowego wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń.
 11. W 13 decyzjach nieprawidłowo oznaczono stronę postępowania i adresata decyzji, tj. stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców, co jest niezgodne z art. 2 pkt 11 ustawy.
 12. W treści 2 decyzji przyznających nie zawarto zapisu o terminie wyrównania wypłat świadczenia należnego za miesiące poprzednie.
 13. W 2 sprawach wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego zrealizowano w innym terminie niż określony w decyzjach.
 14. W 1 sprawie nie poinformowano dłużnika alimentacyjnego oraz w 2 sprawach organu właściwego dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobom uprawnionym, a także

o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa, o czy mowa w art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy.

15. W 1 sprawie wydając decyzję odmowną bezzasadnie przekazano dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika informacje o odmowie przyznania świadczenia oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, powołując się na art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy.
16. W 2 sprawach nie wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
17. W 1 sprawie wydając decyzję odmowną bezzasadnie wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
18. W 4 sprawach nie skierowano wniosku o przyłączenie się do egzekucji, tj. zaniechano realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 27 ust. 3a ustawy.
19. W 4 sprawach w okresie świadczeniowym 2024/2025 podejmowano z opóźnieniem działania, o których mowa w art. 27 ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy – przekazywanie do dłużnika alimentacyjnego oraz organu właściwego dłużnika informacji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wysokości zobowiązań wobec skarbu państwa oraz o których mowa w art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy – kierowanie wniosków do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
20. W październiku 2023 r. nie przekazano informacji o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych do Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. i ERIF Biura Informacji Gospodarczej S.A., w listopadzie 2023 r. oraz od stycznia 2024 r. do lutego 2025 r. nie przekazano informacji do Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A., a także w listopadzie 2023 r. oraz od kwietnia 2024 r. do lutego 2025 r. – do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.

Uwagi:

1. W okresie kontroli, tj. od 1 lipca 2023 r. do 30 grudnia 2024 r. nie zastosowano się do wytycznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w zakresie udzielania upoważnień oraz ich poprawności, jak również nie udzielono upoważnienia do realizacji zadań określonych w art. 8a ust. 1 ustawy, do czego zobowiązano gminę w przesłanym piśmie.
2. W 1 sprawie nie zweryfikowano w systemie EKSMOoN informacji o posiadaniu orzeczenia o niepełnosprawności.
3. Terminy wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego przekazywano organowi egzekucyjnemu nieprecyzyjnie, tj. nie wskazywano w niektórych miesiącach konkretnej daty wypłaty świadczeń.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie upoważnień odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Domanice, natomiast za uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone w pozostałym

zakresie odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Domanicach oraz pracownicy realizujący zadania objęte kontrolą.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią Kierownik do:

1. Zapewnienia realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyłącznie przez osoby posiadające stosowne upoważnienia wydane na podstawie oraz zgodnie z treścią:
 - art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (lub z wyłączeniem wydawania decyzji),
 - art. 8c w związku z realizacją art. 8a ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj. do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.
2. W przypadku nieprawidłowo wypełnionego oświadczenia o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, wzywania wnioskodawców na podstawie § 7 rozporządzenia wykonawczego do jego poprawienia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.
3. Dokonywania, każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia, weryfikacji informacji w dostępnych systemach, w szczególności w systemie NFZ informacji o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej oraz w EKSMOoN w zakresie orzeczeń o znacznym stopniu niepełnosprawności, stosownie do treści art. 15a ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
4. W sprawie oznaczonej nr xxxxxx z dnia xxxxxx r. prawidłowego ustalenia okresu przyznania świadczeń, tj. do 31 sierpnia 2024 r. oraz dokonania wypłaty wyrównania świadczeń przysługujących za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r. w łącznej kwocie 1000 zł.
5. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
 - w sentencji decyzji zmieniających orzekania o „zmianie decyzji nr (...) z dnia (...) w części dotyczącej (...)”, bez wskazywania zapisów o wstrzymaniu świadczeń,

- prawidłowego stosowania przepisu art. 107 § 3 k.p.a., tj. zawierania w decyzjach w sprawie nienależnie pobranych świadczeń uzasadnienia zarówno faktycznego jak i prawnego,
 - w decyzjach w sprawie nienależnie pobranych świadczeń powoływania przepisów regulujących wysokość zwrotu odsetek za opóźnienia, o czym stanowi art. 23 ust. 1b i art. 7 ustawy oraz informowania, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o czym mowa w art. 23 ust. 6 ustawy,
 - niepouczania w decyzjach w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego o konieczności zgłaszania przez osobę uprawnioną lub jej przedstawiciela ustawowego wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń,
 - wskazywania małoletniego dziecka uprawnionego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jako stronę postępowania oraz adresata decyzji, z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy,
 - w decyzjach przyznających zawierania zapisu o terminie wyrównania wypłaty świadczeń należnych za poprzednie miesiące.
6. Realizacji wypłat przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w terminach określonych w decyzjach administracyjnych.
 7. Informowania dłużnika alimentacyjnego oraz organu właściwego dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobom uprawnionym, a także o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa, stosownie do art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy. Nieprzekazywania tych informacji w przypadku odmowy prawa do świadczenia.
 8. Po przyznaniu osobie uprawnionej prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego niezwłocznego występowania do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, stosownie do przepisu art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy. Niewystępowania z tym wnioskiem w przypadku wydania decyzji odmownej.
 9. Występowania z wnioskiem do organu prowadzącego egzekucję o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, stosownie do art. 27 ust. 3a ustawy.
 10. Przekazywania do dłużnika alimentacyjnego oraz do organu właściwego dłużnika informacji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa oraz kierowania wniosków do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego z zachowaniem terminów określonych w art. 35 § 1-3 k.p.a.
 11. Przekazywania, co miesiąc, do wszystkich biur informacji gospodarczej wskazanych w BIP przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii, informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych z tytułu powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ponadto zwraca się uwagę na konieczność:

1. Stosowania się do wytycznych MUW w Warszawie w zakresie udzielania upoważnień.
2. Weryfikowania w systemie EKSMOoN informacji o posiadaniu orzeczenia o niepełnosprawności.
3. Przekazywania organowi egzekucyjnemu precyzyjnego terminu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego poprzez wskazywanie we wszystkich miesiącach konkretnej daty wypłaty świadczeń.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z upoważnienia Wojewody Mazowieckiego
Katarzyna Kieszek

Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan Xxxxxx Xxxxxx, Wójt Gminy Domanice

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Przetwarzamy Państwa dane osobowe wyłącznie w celu wykonania zadań Administratora, które wynikają z przepisów prawa oraz zadań realizowanych w interesie publicznym. Więcej informacji znajdują Państwo na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-mazowiecki/Przetwarzanie-danych-osobowych>, w zakładce „O urzędzie” – „Przetwarzanie Danych Osobowych”.